

20. Nikomu nie wolno (sądownie) skazywać apelującego do stolicy apostolskiej.

21. Ważniejsze sprawy każdego kościoła mają być jej przedkładane.

22. Kościół Rzymski nigdy nie pobłądził i po wszystkie czasy, wedle świadectwa Pisma św., w żaden błąd nie popadnie.

23. Biskup rzymski, jeśli kanonicznie został obrany, dzięki zasługom św. Piotra, niewątpliwie staje się świętym, jak świadczy św. Ennodiusz, biskup pawijski, z czym zgadza się wielu Ojców świętych, jak poznać można z dekretów świętego papieża Symacha.

24. Na jego zlecenie i za jego zezwoleniem wolno poddanym wnieść skargi.

25. Bez zgromadzenia synodalnego może on biskupów składać z godności i na nowo przywracać.

26. Nikt nie może być uważany za katolika, kto nie zgadza się z Kościołem Rzymskim.

27. On może poddanych zwalniać od wierności bezecnym.

ĆWICZENIA

1. Czytając uważnie powyższy tekst, zastanawiaj się nad znaczeniem każdego zdania. Czym motywuje Grzegorz VII wyjątkową rolę Kościoła rzymskiego? Jakich oznak czci domaga się dla papieża? Jaką władzę przypisuje papieżom w stosunku do innych biskupów oraz synodów? Kto jest — według niego — najwyższym prawodawcą w Kościele? Jak ujmuje stosunek władzy papieskiej do władzy monarchów świeckich? Wszystkie odpowiedzi poprzyj odpowiednimi cytatami z *Dyktatu papieskiego*.
2. Znajdź w *Dyktacie papieskim* punkty, które utrudniały porozumienie Rzymu z Kościołem wschodnim i sprzyjały utrwaleniu schizmy.

44. Z mowy papieża Urbana II na synodzie w Clermont (1095)

(*Teksty źródłowe...* nr 6, str. 28 i n.)

Mowę Urbana II przytacza kronikarz pierwszej krucjaty Foucher de Chartres (1059 — ok. 1127).

(...) Dlatego zwracam się z pokorną prośbą, nie ja, lecz Pan, abyście wy, głosiciele Chrystusowi częściej nakłaniali wszystkich, do jakiegoby kto nie należał stanu zarówno pieszych, jak i konnych, tak biednych, jak i bogatych, aby oni w porę pomagali wschodnim chrześcijanom i wypędzili z granic chrześcijańskiego świata ludzi tego niecnego rodzaju. Mówię to obecnym, polecam przekazać to nieobecnym. Wszak to nakazuje Chrystus.

Wszystkim idącym tam, w wypadku ich zgonu na lądzie czy na mo-